



Mot.
1989/90
Sk341–351

Motion till riksdagen

1989/90:Sk341

av Gullan Lindblad och Göthe Knutson (båda m)
Skattelättnader för småföretagen m.m.

Småföretagen – länets viktigaste resurs

Småföretagen är viktigast för alla läns utveckling. Detta gäller inte minst Värmlands län.

Visserligen förknippas Värmlands län med stora basindustrier, men ca 67 % av de anställda i länet arbetar i företag med mindre än 200 anställda. Vad gäller företag med 0–99 anställda är Värmland något underrepresenterat och det är viktigt att närings- och skattepolitiken utformas så att fler småföretag bildas och utvecklas.

En positiv småföretagsutveckling är av fundamental betydelse för Värmlands län som – trots det bästa arbetsmarknadsläget på många år – intar en tätplats i riket.

Flertalet av de framtida arbetstillfällena måste komma från tillväxt av småföretag. Erfarenheter från senare års strukturomvandling visar, att de länsdelar som har en utvecklad småföretagsamhet klarat sig bättre än andra, beroende på de små företagens anpassningsförmåga till förändrade villkor. En förutsättning för en positiv företagsutveckling i framtiden är dock att företagen kan leva under någorlunda stabila villkor och att de inte ständigt drabbas av skatte- och avgiftsförändringar och nya pålagor.

En positiv regionalpolitik måste utgå från att det är entreprenörskap och företagande som i första hand ska stimuleras, inte företag som sådana. Det behövs en helt annan syn på företagaren och företagandets villkor än idag. Den enskilde företagaren måste ses som den viktigaste resursen när det gäller att skapa nya arbetstillfällen i vårt län. Politiker och politiska beslut "skapar" inga jobb!

Hot mot företagsamheten

Införandet av löntagarfonder och ambitionen att införa andra typer av fonder är ett hot mot själva företagandet. Kollektiva fonder uppfyller inte de grundläggande förutsättningarna för vårt marknadsekonomiska system. Det personliga ägandet ersätts av en tvångsmässig kollektivisering och socialisering av vårt näringsliv. De anställda får inte någon personlig delaktighet i företagets tillväxt, vilket är möjligt med vinstandelssystem. Det personliga inflytandet ersätts av ett fackföreningsstyrt ägande.

Löntagarfonderna har inte gett Värmland några nya arbetstillfällen och de tillför inte länet något nytt kapital. De satsningar som gjorts har medfört stora förluster. De medel som använts till aktieköp på börsen har tagits ut från företag och kommuner genom avgifter.

Vi anser att löntagarfonderna snarast ska avvecklas.

En femte AP-fond infördes den 1 juli 1988 med samma inriktning och uppgifter som den fjärde AP-fonden, dvs. att huvudsakligen placera medel i aktier.

Vi anser att den femte AP-fonden är ytterligare ett steg i fundsocialistisk riktning, som motverkar de enskilda småföretagens möjlighet att utvecklas. Den femte AP-fonden bör därför snarast avskaffas.

Den av LO hösten 1988 framlagda rapporten "Välfärdsstaten och sparat" visar att det inom LO finns långtgående planer på ytterligare socialisering av svenskt näringsliv. LO vill t.ex. att samtliga AP-fonder ska ha rätt att köpa aktier för alla sina miljarder och man föreslår en rad nya fonder; ledighetsfonder, semesterfonder samt kommunala och statliga pensionsfonder. Alla sådana förslag är hot mot enskilt ägande och företagande och bör avvisas på det bestämdaste.

Skattetrycket måste sänkas

Sverige har världens högsta skatter. Det totala skattetrycket, som uppgår till ca 56 % av bruttonationalprodukten, hämmar starkt småföretagens utveckling. De föreslagna och delvis genomförda skatteändringarna medför delvis försämrade förhållanden för företagsamhet och näringsliv. *Skattetrycket måste sänkas* till en nivå som inte är högre än våra konkurrentländers. Småföretagens speciella förhållanden måste beaktas särskilt.

Slopa skatten på arbetande kapital! Nej till nya skatter!

1980 års företagsskattekommitté visade att beskattningen av arbetande kapital är en allvarlig belastning för småföretagen och kom fram till att den bästa lösningen vore att i princip helt undanta arbetande kapital i små och medelstora företag från förmögenhetsbeskattning. Trots detta har ingen förändring i denna riktning skett och Sverige har idag den högsta förmögenhets- och arvsbeskattningen av alla jämförbara industriländer.

De nyligen genomförda förändringarna av reseavdragen och beskattningen av bilförmåån drabbar inte minst småföretag och entreprenörer i ett glesbygdslän som vårt. Krav har t.ex. ställts på ökade reseersättningar och/eller leasingbilar. Kommande höjningar av bensin- och energiskatter kommer också att öka företagets kostnader. Höjda bensinpriser ger mycket kraftiga kostnadsökningar för företag i glesbygd. I samband med generationsskiften uppstår ofta mycket stora problem, inte minst beroende på den kraftiga skärpningen av kapitalskatterna som genomförts av riksdagsmajoriteten efter år 1982. Vid generationsskiften hotas ofta företagets hela existens.

Vi anser att skatten snarast bör slopas på arbetande kapital i mindre och medelstora företag och att reglerna för arvs- och och gåvoskatt bör ändras så att generationsskiften kan genomföras med minskade krav på planering från företagarens sida.

Vi anser vidare att hela den faktiska kostnaden för bilresor i tjänsten bör vara avdragsgill och att beskattningen av bilförman bör utgå från faktiska förhållanden.

Mot. 1989/90
Sk341

Nya mervärdesskatteregler – hot mot turistnäringen!

Värmlands län är ett turistlän och ambitionerna från länets invånare och myndigheter har varit att ytterligare utveckla turistnäringen. Den nyligen införda mervärdesskatten på serverings- och hotelltjänster motverkar dessa strävanden och kommer att hårt drabba turistsektorn. Inte minst i ett gränslän som vårt innebär det ett försämrat konkurrensläge och ett betydande bortfall av såväl svenska som utländska turister. Vi befarar – liksom företrädare för arbetsmarknadens parter inom näringen – att arbetsmarknaden inom hotell- och restaurangnäringen i våra vackra, men sysselsättningssvaga glesbygder kommer att försämrats.

Moderata samlingspartiet yrkade bl.a. mot denna bakgrund avslag på förslaget om den nya mervärdesskatten på serverings- och hotelltjänster.

Kvittningsrätten bör återinföras

I ett glesbygdslän som Värmland är det mycket vanligt, ja nödvändigt, att människor är verksamma på flera områden. Våra små jord- och skogsbruk kan ofta inte försörja en familj och det är helt enkelt nödvändigt att familjemedlemmarna har flera förvärvskällor. Familjemedlemmar har ofta ett förvärvsarbete vid något bruk eller vid ett företag i en centralort samtidigt som de driver en jordbruksfastighet eller ett mindre företag. En viss grad av mångsyssleri och småföretagande kombinerat med hel- eller deltidshet i form av anställning är helt enkelt nödvändigt i våra glesbygder. Det är helt enkelt en förutsättning för en levande landsbygd. Vid nystartande av företag är det också nödvändigt att kunna driva en verksamhet i egen rörelse parallellt med en anställning för att minska det personliga risktagandet.

Det borde vara självklart att ett underskott från en näringsverksamhet kan kvittas mot ett överskott i en annan näringsverksamhet. Det borde också vara självklart att ett underskott av näringsverksamhet kan få kvittas mot inkomst av tjänst. Rådande regler motverkar de strävanden mot att hela Sverige skall leva som framförs i andra sammanhang. De bör snarast ändras.

Skapa jämställdhet i fåmansföretag!

S.k. faktisk sambeskattning förekommer för "medhjälpande make" i fåmansföretag, jordbruk eller rörelse. Om den medhjälpande makens arbetsinsats under året understiger 400 timmar sambeskattas inkomsten med den andre maken. Denna begränsning av möjligheterna att dela upp inkomsten mellan makar i fåmansföretag har visat sig leda till effekter som är oacceptabla ur rättvis- och jämställdhetssynpunkt. ATP och sjukpenning tillfaller i dessa fall helt den ene maken. I regel är det kvinnan som på detta sätt ställs helt utanför det sociala skydds nätet.

När det gäller barn till ägare av fåmansföretag krävs att barnet ska ha fyllt 16 år för att självt bli beskattat för lönen. Inkomsten och beskattningen laggs

annars på föräldern. Det är knappast rimligt att två fåmansföretagare måste "byta barn" om dessa vill feriearbета för att själva slippa ökad beskattning.

Företagsskattekommittén har föreslagit vissa ändringar i reglerna för fåmansföretag, t.ex. av den s.k. 400-timmarsregeln, däremot inte vad gäller beskattningen av barn under 16 år.

Mot. 1989/90
Sk341

Vi anser att båda de nämnda reglerna bör ändras.

Underlätta nyföretagande!

Det är ett vitalt samhällsintresse att driftiga, idérika människor ges möjlighet att starta egna företag. Kvittningsrätt mellan olika inkomstslag är en åtgärd som skulle underlätta för värmlänningarna att starta eget. Någon form av nyetableringskonto skulle också underlätta nyföretagande. En person skulle t.ex. kunna göra insättningar på ett särskilt nyetableringskonto med möjlighet till avdrag från sin tjänsteinkomst. När företaget startas får medlen på kontot användas för att bestrida utgifter i företaget. Nyetableringskontot skulle innebära att den som startar ett företag skulle kunna finansiera eventuella förluster med obeskattade medel.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

[att riksdagen beslutar att löntagarfonderna snarast skall avvecklas,¹⁾

[att riksdagen beslutar att 5:e AP-fonden skall avskaffas,²⁾

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att inrättandet av nya kollektiva fonder i enlighet med LO:s förslag med bestämdhet skall avvisas,¹⁾

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag som innebär att beskattningen av arbetande kapital i små och medelstora företag slopas så länge kapitalet är bundet i företaget,

2. att riksdagen hos regeringen begär förslag som innebär att generationskiften underlättas genom sänkning av arvs- och gåvobeskattningen,

3. att riksdagen beslutar att den faktiska kostnaden för bilresor i tjänsten skall vara avdragsgill,

4. att riksdagen hos regeringen begär nytt förslag om beskattning av bilförmån som utgår från de faktiska förhållandena,

5. att riksdagen beslutar att kvittning skall kunna ske mellan underskott i en näringsverksamhet och överskott i en annan näringsverksamhet samt mellan underskott av näringsverksamhet och inkomst av tjänst,

6. att riksdagen hos regeringen begär förslag som innebär att begränsningsregeln om viss minsta arbetsinsats för medhjälpande make i fåmansföretag snarast slopas,

7. att riksdagen hos regeringen begär förslag om att 16-årsgränsen för egen beskattning av eget barn i fåmansföretag slopas,

8. att riksdagen hos regeringen begär utredning och förslag rörande

införandet av nyetableringskonton i enlighet med vad i motionen anförts.

Mot. 1989/90
Sk341

Stockholm den 17 januari 1990

Gullan Lindblad (m)

Göthe Knutson (m)

¹ 1989/90:Fi710

² 1989/90:N219